

Auca de Vallfogona de Ripollès

Un poblet amb molt d'encís per passar-hi el temps feliç

1. El poble de Vallfogona és un poble de pagès, enmig d'una vall pregona, al sud-est del Ripollès.
2. La part vella de la vila té l'aspecte medieval i al seu bell mig es perfila una gran plaça central.
3. Situat a la part alta, la Sala, un castell antic, mirat de lluny hi ressalta. Quin paisatge més bonic!
4. D'un vell temple que hi havia sols ens resta el campanar, el Pòpul, que nit i dia quina hora és ens diu ben clar.
5. Pels portals de la muralla de Migjorn i de Ponent, passava la pagesalla que hi vivia antigament.
6. Ara hi passen, tant si glaça com si plou o fa calor, els veïns de can Jaumassa, cal Ferrer, ca la Ció...
7. Vallfogona avui s'estira més enllà de la Salut, vell santuari que mira un gran temple mig caigut.
8. Sant Julià, que amb tristesa, li diu quan es fa de nit: «us endureu cap sorpresa, si caic a terra ferit?»
9. I mentre això li demana ens exhibeix ufanós la romànica façana que van aixecar els Pinós.
10. Feliçment als anys vuitanta, als vuitanta⁰ vam refer el comunidor que avui a tothom encanta, perquè és molt acollidor.
11. Pels entorns de Vallfogona: fonts i cases de pagès, si hi passeges una estona, segur que et faran el pes.
12. Com Can Civat o Cal Frare, dels segles XVI i XVII. Quin encant tenen encara quan els prats hi fan l'esplet!
13. I el Molí, amb la seva bassa, ¿qui ho diria que era ahir que el moliner amb seny i traça feia la farina aquí?
14. No et perdis la caminada fins al vell pont medieval, fet tot de pedra picada, que la cosa bé s'ho val.
15. Com s'ho val Santa Cecília, mig derruïda, això sí. Ep!, si hi vas amb la família, no hi entris, que fa patir.
16. També la font Tosca, és un lloc per visitar, on cantaven en la fosca les encantades temps ha?
17. Un lloc més que val la pena, que si hi vas hi tornaràs, sol ser Santa Magdalena, tot passant per Plafalgars.
18. I encara lluny de la vila tens el castell de Milany on una torre s'enfila entre ruïnes d'antany.
19. D'aquí, era la campana que un gegant, en Plafalgars va dur a peu, plena de grana, amb la força del seu braç.
20. De festes assenyalades en celebrem un grapat. ¿No coneixes les dallades que munta la Germandat?
21. ¿I aquell concurs que premia un pessebre original, fet amb art i fantasia, per les festes de Nadal?
22. Per Pasqua fem caramelles, i amb tots els ous i diners, que recollim amb cistelles, fem la truitada després.
23. Una altra festa nostrada és la del Ball del Roser. Aquí a la nostra contrada no s'ha deixat mai de fer.
24. Ja veus doncs que Vallfogona també té poder i encant. No en té tant com Barcelona, però té més pau al voltant.

Joan Vilamala, 2017